

LEADER

YHYRES

YRITYSTUET

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Leader YHYRES

- YHYRES-kehittämisyhdistys on Kyrönmaan (Isokyrö, Laihia, Vaasan Vähäkyrö, n. 17000 asukasta) seudun Leader-ryhmä, yksi Suomen 52 ja EU:n n. 3000 Leader-ryhmästä.
- Isokyrö vaihtoi maakuntaa, silti senkin osalta Leader-hankkeiden laillisuustarkastus tapahtuu Pohjanmaan ELY-keskuksessa.

YHYRES kokoaan suurempi

YHYRES kotona ja kylillä	Toimivat lähipalvelut Aktiivinen kylä- ja yhdistystoiminta Nuorten juureva ja uudistuva kotiseutuidentiteetti Tunnetut ja saavutettavat elämykset Yhteistilojen kestävä kehittäminen
YHYRES vahvaa yrittäjyyttä	Uusiutuvan energian tuotanto ja hyödyntäminen Kiertotalous ja biotalouden innovaatiot Nuorten yrittäjyys ja yrityskokemukset Rohkea, uudistuva, digitaalinen yritystoiminta ja uusyrittäjyys Kulttuuri-, luonto- ja lähimatkailu
YHYRES uudistavaa yhteistyötä	Monitoimijainen yhteistyö myös maaseudun ja kaupunkien välillä Alustat viestintään ja yhteistyöhön Uudistuvat ekosysteemit: maaseutu, kulttuuri, liiketoiminta, innovointi Alueen tarpeista lähtevät ketterät kokeilut Fiksu liikenne
Poikkileikkaavat teemat	Älykkyys Kestävyys Nuoret

YHYRES kokoaan suurempi

Strategian rahoitus

- Julkista rahaa käytettävissä 2,7 milj. eur
- Lisäksi yksityistä 35 % koko strategiasta
- 2023-27 yhteensä 4,1 milj. eur
- Strategia kokonaisuudessaan
www.yhyres.fi/yhyres-ry/strategia-2023-2027
- Painopisteittäin
 - YHYRES kotona ja kylissä 40 %
 - YHYRES elävää yrittäjyyttä 20 %
 - YHYRES uudistavaa yhteistyötä 15 %
 - Leader 25 %

YHYRES tuet

Yleisiä linjauksia

- Hakemuksessa kerrottava, miten toteuttaa strategiaa
- Odotettavissa suurin kysyntä investointitukiin maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi ja pienhankkeisiin
- Näissä alustavasti tuki 65 %
- Ei rajoituksia tukisummaan, maksimi 180.000 eur vaatii **erittäin** hyvät perustelut.
- Alustavasti ei myöskään mitään lain sallimaa hanketyyppejä suljeta pois vaan hallitus harkitsee tapauskohtaisesti

Tukien haku

- Haku Hyrrä-järjestelmässä, ei paperihakemuksia
- Alkoi kesäkuun lopulla, kaikkia hankemuotoja ei vielä ole tarjolla, eikä hakemuksia voi toimittaa edelleen ELY-keskukseen virallista päätöstä varten
- Jatkuva haku, YHYRES ry:n kotisivulta ilmenee, koska viimeistään jätettävä seuraavaa hallituksen käsittelyyn
- Ei pisteytystä, vaan eniten hankevalintakriteereitä toteuttavat saavat ensisijaisesti rahoitusta

Hankevalintakriteerit

PAKOLLISET

(vaaditaan kaikilta toteutettavilta hankkeilta):

- **Hanke toteuttaa YHYRES-kehittämisyhdistyksen paikallista strategiaa**
- **Hanke on realistinen**
- **Hanke on toteuttamiskelpoinen**
- **Hankkeella on selkeä suunnitelma ja aikataulu**
- **Hakijalla on edellytykset hankkeen toteuttamiseen**
- **Hankkeen panokset ja tuotokset ovat oikeassa suhteessa**

Hankevalintakriteerit

YLEISET KRITEERIT

(arvioidaan sekä yritys- että hanketukihakemuksista)

- **Hankkeen tarpeet ja toteutus nousevat paikallistasolta**
- **Hanke luo ja/tai soveltaa alueelle uutta toimintaa**
- **Hanke toteutetaan kustannustehokkaasti**
- **Hanke toteuttaa kestävän kehityksen periaatteita**
- **Hankkeella on positiivisia ympäristövaikutuksia**
- **Hanke lisää yhteistyötä**

Hankevalintakriteerit

YLEISET KRITTEERIT JATKUU

- **Hanke lisää alueen vetovoimaisuutta**
- **Hanke lisää alueen elinvoimaa**
- **Hanke edistää sopeutumista ilmastonmuutokseen**
- **Hankkeessa toimii nuoria**
- **Hanke edistää digitalisaation hyödyntämistä**
- **Hanke hyödyntää paikallisia raaka-aineita, tuotteita, palveluita tai paikallista kulttuuriperintöä**

Hankevalintakriteerit

YRITYSTUET:

- Hankkeella on positiivinen vaikutus elinkeinotoimintaan
- Hankkeella on positiivinen vaikutus työllisyyteen
- Hanke parantaa yrityksen ja/tai alueen kilpailukykyä
- Hankkeen toteuttava yrittäjä on alle 36 -vuotias
- Hanke edesauttaa yrityksen viennin kasvua
- Hanke lisää alueen houkuttelevuutta matkailukohteena
- Hanke parantaa yrityksen resurssitehokkuutta ja/tai tuotantomenetelmiä

Hankevalintakriteerit

HANKETUET:

- **Hankkeella on positiivinen vaikutus alueen hyvinvointiin**
- **Hanke lisää yhteisöllisyyttä**
- **Hanke parantaa alueen osaamista**
- **Hanke vahvistaa paikallista kulttuuria**
- **Hanke parantaa lasten ja nuorten osallisuutta**
- **Hanke lisää maaseudun ja kaupungin vuorovaikutusta**
- **Hanke edistää kansainvälistymistä**

LEADER YRITYSTUET 2023-2027

MIKÄ MUUTTUU?

- Investointituki pääsääntöisesti max. 5 henkeä työllistäville mikroyrityksille
- Investointituen kustannusarvio 5 000 – 100 000 euroa
- Investointitukiprosentti 20 – 30 riippuen maaseututyypistä
- Yritysten kehittämistoimia voidaan jälleen tukea
- Ei enää perustamistukea
- Uusi tukityyppi: vakioitu kertakorvaus, kuin setelirahoitus, mutta maksetaan jälkikäteen raportointia vastaan

YRITYSTOIMINTAA SUUNNITTELEVALLE

- Haku mahdollista ilman Y-tunnusta, henkilötunnuksella
 - Tuki vakioituna kertakorvauksena, maksetaan jälkikäteen
- 1. Yrittäjyyskokeilu max. 4 kk, tuki 2500 e**
- tuetaan esim. asiantuntija-apua, tila-, laitevuokria, tarvikkeita, käyttömaksuja, koulutusta, EI pienhankintoihin
- 2. Käynnistämisavustus omistajanvaihdoksen suunnitteluun**
- tuki 2500 tai 5000 e asiantuntijapalveluihin (esim. laki-, taloushallinto- ja liiketoiminnan konsulttipalveluita)
 - ostettavan yrityksen sijaittava harvaan asutulla tai ydinmaaseudulla
- 3. Kehittämistuki yritystoiminnan suunnitteluun, tuki 1000e**
- tuki asiantuntijapalveluihin
 - tuloksena suunnitelma, miten edetään ja millainen yritys
- 4. Käynnistämis- ja investointituen hakemisen valmistelu, tuki 2000e**
- Y-tunnus tarvitaan, tuki esim. LTS:n valmisteluun
 - Kyrönmaalla VASEK palvelee ilman tukeakin

ALOITTAVALLE YRITYKSELLE

- Y-tunnus oltava haettaessa tukea
- Tuki vakioituna kertakorvauksena maksetaan jälkikäteen
- Esim. asiantuntijapalveluihin, vuokriin, aineisiin, tarvikkeisiin, matkoihin, koulutukseen, valmennukseen
- Lisäksi pienhankintoihin max. 1200 e

1. Osa-aikaisen yrityksen käynnistystuki

- tuki 5000 e, tavoitteena esim. osa-aikainen yritystoiminta tai kausiluontoinen yrittäjäyys (max. 6 kk/vuosi), 10-35 yrittäjän työtä/vko

2. Päätoimisen yrityksen käynnistystuki

- tuki 7500 e, perustamistoimenpiteisiin, tavoitteena vähintään 15 000 e vuosiliikevaihto

TOIMIVALLE MIKROYRITYKSELLE

- Y-tunnus oltava haettaessa tukea

1. Kehittämistuki, 3000 e

- yritystoiminta vakiintunut, kannattavaa
- tuki liiketoiminnan kehittämisen asiantuntijapalveluihin, esim. markkinointi, tuotekehitys, tuotannon parantaminen
- Max. 3 kertaa/rahoituskausi

2. Investointituki (tuki 20-30% vaihtelee maaseututyypin mukaan)

- yritys enintään 5 htv.
- 5 000-100 000 e suuruisiin investointeihin yritykselle
- kiinteistön hankinta, rakentaminen, koneet, kalusto, aineettomat investoinnit

MAATALOUDEN KOKEILUTUKI

- Käynnistystuki vakioituna kertakorvauksena maatiloille
- Esim. uusien erikoiskasvien viljelyn aloittamiseen tai laajentamiseen kaupalliseen tuotantoon, uusien liikeideoiden testaamiseen, kumppanusmaatalouden kokeiluun.
- Toimitilojen, laitteiden, koneiden vuokriin, aineisiin, tarvikkeisiin, käyttömaksuihin, matkoihin, koulutukseen, valmennukseen, asiantuntijaosaamisen hankintaan.
- Ei eläinten hankintaan, ei metsätalouteen
- Tuki **2500 e**, **5000 e** tai **7500 e** riippuen kokeilun laajuudesta
- kokeilun kesto max. 3 vuotta

TUKI MIKROYRITYSTEN ENERGIAINVESTOINTEIHIN

- Harvaanasutulla tai ydinmaaseudulla sijaitsevalle mikroyritykselle
- Päätoimiseen yritystoimintaan
 - Energiamuodon vaihtamiseen uusiutuvaan energiaan,
 - Uusiutuvan energian käytön lisäämiseen
 - Energia- ja materiaalitehokkuuden parantamiseen yrityksessä
- **30 %** tukitaso
- Tukitason selvitys:

<https://www.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?webmap=816018cf62ef40899ca26b8d17e24902>

Keneltä neuvoa

Toiminnanjohtaja **Matti Jaskari**, yritystuet

- puh. 050 463 5872

Kehittämispäällikkö **Vilma Säteri**, hanketuet

- puh. 050 366 6210

Toimistosihteeri **Sari Hakamaa**, maksatusneuvonta

- puh. 050 535 1800

Sähköposti: etunimi.sukunimi@yhyres.fi

Yleinen sähköposti: yhyres@yhyres.fi

Toimiston puhelin: 050 300 9240

LEADER

Ihmisten kokoisille ideoille!

**Euroopan unionin
osarahoittama**

YHYRES-kehittämisyhdistys ry

Loukontie 6

66440 TERVAJOKI

www.yhyres.fi

p. 050 300 9240

yhyres@yhyres.fi